

Any XIII

Núm. 601

Barcelona 8 de Mars de 1900

Lo mateix fa de corista,
que treballa de modista,
que broda ò sombreros fá,
Es bona, may está trista.
¡Ditxós qui la pescará!

Copia fot. de A. Esplugas

De dijous á dijous

¡SILENCI!... ¡MUIXONI!...

A TOMASA Tomasa: En aquesta desdixada Espanya, anomenada no se per qui 'l pais dels vice-versas, no existeixen escrupuls en res absolutament, ni en declarar bonas pera la ensenyansa, obras que contenen disbarats y descuyts inexplicables.

—Ja se á quin' obra 't refereixes.

—No ho estranyo, porque n' han parlat tots los periódichs fentse eco de la impugnació que en lo Congrès va dirigirli un senyor diputat á Corts, excitant la hilaritat fins dels mes serios pares de la patria. En la obra en qüestió, tractantse de lo útil que 'l bou es al home, 's diu qu' aquet s' en aprofita per sa carn y per sa llet...

—Pósat un punt á la boca, Pierrot... y quan te vegis obligat á parlar del bou, cital sols per la banya, y quan parlis del home, ó d' en Silvela, senyalals únicament per la paraula, porque estém en plena época de denuncias, y allá ahont menos te pensis pot saltarte una multa ó quelcom mes desagradable encare.

—¡No m' en parlis, qu' encare 'm cou la denuncia de la setmana passada!

—Per aquet motiu t' aconsellava jo, que tanquesis la boca, porque un cop tancada, no es fácil que t' hi entrin moscas.

—Reconeix, Tomasa, qu' ets una xicota molt prudenta, y 'm pesa no haver seguit sempre al peu de la lletra 'ls saludables consells que t' has dignat donarme. Per lo tant, senyalam tu mateixa, de qué ó de qui podem tractar, sense por de rebre. ¿Parlém del escándol d' Esparraguera?

—¡Ca, barret!... Van intervenirhi catalanistas, y tot lo que está relacionat ab aquets senyors, pot ocasionar disgustos. Ja sabs que 'l governador ha rebut instruccions severissimas de Madrid... y com que tu ets un tarit-tarot, que t' engrescas, t' engrescas, sense tenir en compte que hi ha autoritats que poden y deuen posar á rotllo als toca-campanas com tu, sentiria qu' ab tu 's repetis lo miracle de Mahoma, qui va posarse al sol y va trobarse á l' ombra.

—No desitjo mourem dels raigs vivificants del sol, estimada Tomasa. Soch un enemich acèrrim de la fosca, de las tenebras. Donam llum, molta llum, que la claror no 'm perjudica la vista.

Llum, molta llum, qu' aborreixo la obscuritat y l' obscurantisme.

—Donchs, guárdat; qu' ara tenim sobre 'l nostres caps los atapahits y grisenchs nimbus, aixís com las mes espessas boyras.

—Ja 'm guardo. ¿Vols que parlém dels jesuitas?

—¡Primer nos caygui d' arrel la llengua y tinguéu de permaneixen en un etern mutisme!

Conech massa de quin peu coixejas, y 'l punt que projectas tractar es negre, negrissim. Tu ets un pigmeu, una formigueta, y has de fugir dels punts negres. En la fosca pots morir aplastat, com mor l' insecte sota la roca que rodola al fons del abisme.

—Es cert; jo no puch apartarme dels punts clars, fent encare uns ulls com unas taronjas, per' evitar una trepitjada. ¿Vols que parlém d' en Villaverde y de l' Arrendataria de Tabacos?

—Tampoch. Es una qüestió de *fer fum*, y luego t' acusarian de que en donas, en lloch de propagar la llum que dius que tant t' entusiasma y anhelas. ¿Tu ets, sens dupte, partidari del lliure cultiu del tabaco?

—Justament. Ab quatre mitjas botas de petroli ab las corresponents matas d' aqueixa planta, que adornarian 'l nostre balcó, tindria assegurat lo tabaquet per tot l' any.

—Donchs, gracias qu' en las expendedurias pugas comprarlo, porque per mes qu' en Villaverde y en Romero dels nostres pecats, desitjin tant com tu cultivario lliurement, haureu de fumar ab pipa, com vulgarment se diu, porque tractantse d' una companyia tan pobrissona com es l' Arrendataria, tot lo que contra ella 's projecti s' en anirà en fum.

—¿Parlém donchs, de la contínua y encarnissada lluita entre 'l capital y 'l treball?

—Es aquesta, qüestió tan delicada, que, á pesar de ser los nostres propósitos qu' un y altre arrivin á una solució convenient y honrosa per abduas parts, tal vegada, com molts que s' han proposat lograr la terminació de la renyina, no faríam mes qu' acabá d' embolicar la troca. Mes fácil nos fora menjar foch sense cremarnos y ofegarnos en una xicra d' aygua.

—¿Ocupemnos, donchs, de la moralitat, tal com l' entenen molts personas tingudas per honradas?

—¡Ay, Pierrot! Aqueixa es una cosa que cada qual l' entén á la seva manera y contra la seva opinió no troba rahons bonas. ¿Què en treuriam d' esgargamellarnos pregonant ahont acaban las bonas costums y comensan las dolentas, si un exercit numerós de moralistas, cridant mes fort que nosaltres, asseguraria qu' hem agafat per l' extrem contrari l' punt de partida?

—¿De qué parlarem, donchs?

—De res, Pierrot de l' ánima. ¡Silenci! ¡Muixoni! A boca tancada, no hi entran moscas!

PIERROT DE LA TOMASA.

Cinch minuts fora del mon

QUIN somni més divertit
he tingut aquesta nit:
he rebut impresions bones
somniaut que era un hombron,
únic mascle en tot lo mon
y tot rodejat de donas.

Jo estava en aque'l serrall
més venerat que cap gall
entremitj de las gallinas,
vivía sens cap recel,
semblava que fos al cel
voltat de imatges divinas.

En las mevas excursions
me'n seguían batallons
tant pel plá com per la terra
sent aclamat cada instant;
no crech que en Prim ho fos tant
quan tornava de la guerra.

Totas feridas d'amor
per conseguir lo meu cor
volían acontentarme,
y jo ab aquells angelets
tan hermosos y ben fets
no sabia ahont decantarme.

L' una m' ha dat un vestit
molt elegant y teixit
de fi d' or que molt lluhia
y l' altra m' ha regalat
un manto tot carregat
de brillants y pedreria.

Una de bonichs tillets
m' ha servit uns guisadeis
que havia fet ab gran manya,
y un' altra d' hermos conjunt
aprop meu tenia á punt
los millors licors d' Espanya.

Per es á ab comoditat
una m' ha tret lo calsat
sense mourem del assiento,
y una més maca que un sol
per dá á mas penas consol
m' estava contant un quènto.

L' altra encenia ab delit
lo gas avants de ser nit
per que no estés á las foscas;
y un' altra ab un rich ventall
s' havia pres lo treball
d' anarme espantant las moscas.

¡Quin somni més deliciós!
cap nena 's dava repós,
totas per dar-me bon tracte
estavan al voltant meu,
quan me sento un cop de peu
que m' ha fet despertar al acte.

Corro á mirar qui ha sigut
y veig un home barbut
que en lo meu costat dormia
tan lleig y tan fastigós
que mirantlo se m' han fos
las ilusions que tenia.

J. R.

RELATO ORIGINAL

EN Faustino era Un jove que, constantment, anava darrera La Doloretas. L' hostalera del Canyet (per mal nom La cotorra del barri). Va juntarse ab tres personas, entr' ellas, un tal don Seba que tenia á sa disposició á tots 'ls Ratas que varen robar Las matracas de Sant Pons, A punta de dia de La vigilia de Nadal, y fent de las sevas, y volguent el xicot que 's parlés d' Un Tenorio més, va lograr ab son atreviment qu' Una diva, sabatera li digués qu' era massa Pobre y tonto pera conquistarla com havia intentat ferho ab La Doloretas, junt ab un' altra que li deyan La dama de las comedias. La modisteta que tot sovint s' anuncia en Lo diari d' en Brusi. La primera á Barcelona que va introduhir la moda de ballar en Un sarau de fora l' americana á l' ensorrada, la qual va moure més rebombori que Lo miracle de Mahoma.

El xicot, veientse despreciat, aburrit y fins desahuciat per L' amo de la casa, determiná esperar L' arribada del didot, puig li va escriure que baixés á ajudar-lo y que, si era necessari, farien Jochs de mans de carreró 'ls dos, pera guanyarse las garrotas.

Com feya poch que 'l didot l' havia deixat, li contestá: «Quan fou mort lo combregaren; per qué no ho deyas avants?... ara, Faustino, sápigas que, Fins demá no matém el porch que, sempre ho fem pe 'L dijous gras y, entr' una cosa y un' altra y La pila del greix (vulgo saji) que 'ns queda per fonde, y que L' un per l' altra, la sogra y la dona qu' es Un' altra sogra encara pitor que la primera, fa que tot se fassi tart, de mala gana y De mala fè y, francament, ja tinch l' ànima més consumida que L' ànima d' en Rosega-sebas per tot lo que tinch d' aguantar, de modo que, De riallas venen plorallas sempre qu' á casa 's fa la matansa.»

En Faustino més cremat qu' Otello il moro di Valenzia; y anantli com diuen els mateixos valencians, La prosedè per dins, esperá ab resignació Lo retorn d' en Pere Roch qu' aixís s' anomena 'l didot son protector, y exclamá:—A veure ¿Qui podrà més? jio, ó la pega que 'm persegueix?

Al arribar el didot, poso un anunci á Lo diari d' en Brusi de que Se desea una doncella, deixant las senyas á Lo fotògrafo de la cançonada y, si per casualitat á la fulana li agrada fer comedia, en lloch de 'ls Jochs de mans de carreró, tot seguit construeixo Un teatro casu-la para que ella hi representi Pamela, y A cent anys co-teta verda, y aixís, me separo de las malas companyas, y de La Doloretas, de la Diva sabatera, de La modisteta y de La cotorra del barri, etc. A L' arribada de 'l didot mirarem ab més detenció lo que sigui més convenient.

No hi vull passar més per Pobre y tonto.

Ara á descansar y... Fins demá que desd' A punta de dia podré esperar ab més tranquil·litat Lo retorn d' en Pere Roch.

Nota: Tinguís en compte que, durant aquesta relació, s' ha anat formant el catàlech de las obras dramáticas de ABELARDO COMA.

LA TOMASA
GUERRA ANGLO-BOER

LO CABALL DEL GENERAL

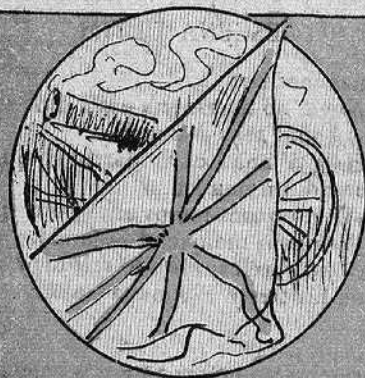

Han matat al brau capdill
qu' ha portat en combats cent,
y está trist, com si temés
no trobar cap mes valent.

LA TOMASA DEL TRANSWAAL

—Com qu' aixó de toca 'l piano, es perseguit y va mal, val mes que 'ns aïllistém prompte per' la guerra del Transwaal.

—Los boers son lo meu ideal. ¡Per lo bar-buts... y porque no 's deixan pujar á las bar-bas!

TERMÓMETRO DEL AMOR

(Del «Almanach des Parisiennes»)

(Quadret representable)

*Travall que firmo ab mon nom
perque 'l pot firmar tothom.*

ESCENA 1.^a

Lacció passa en un saló de casa rica. Lo dueny de la casa s'acosta á un jove elegant qn' está apoyat al escalfa-panxas y li diu:

—Paco ¿qué li sembla aquella *pelleta* de color de rosa?

—De primera.

—Té 30 mil duros de dot.

—¡Cristo! Encare m'agrada més ara. De bona gana faria un cop de cap.

—Donchs, es cosa fácil; perque á la familia vostre 'ls hi es molt simpátich y la senyoreta no 'l mira ab mals ulls...

—Preséntimhi, home, allavoras; ¿qué fá parat? ('N Paco está á 50 graus: calor del Senegal).

ESCENA 2.^a

—¿Quin dot li destina á sa filla?—pregunta 'l notari.

—Quinze mil duros—respón 'l pare.

—Dispensi, tutor sogre; (observa 'l futur gendre tímidament), potser s'equivoca.

—No es cap equivocació. ¿Per qué havia sentit parlar de doble cantitat? L'han enganyat.

—¿Digui que vostre 's deu casar ab mí pe 'l dot no més? diu la promesa picada.

—¿Vol callar, prenda? No sé ahont tenia 'l cap ara...—contesta 'n Paco mossegantse 'ls llabris.

(Lo termómetro ha baixat 10 graus: marca 'ls 40 ab prou feyna).

ESCENA 3.^a

Ja han tirat las amonestacions de la parella: voltan á n' en Paco tots 'ls parents d' ella.

—No 's pot arribá á figurar, Paquito, lo contents qu' estém de que entri á formar part de nostra familia. Ja vindré á dinar dos ó tres cops cada setmana.

—Cosinet,—li diu un jove cessant—ja sé que vostre té amistat ab 'l Gerent del Ferrocarril del Nort, y com jo no vull sortir de Barcelona, ja fará de manera, que 'm donguin una plassa de 16.000 rals al menos, aquí mateix. Ja vindré demá á casa seva que n' hi acabaré de parlar.

—Veyam—li diu una tia d' ella—si fará ben felissa á la meva neboda.

—Si li dona un mal viure á la meva filla,—exclama la mare ploriquejant—li arrancaré 'ls ulls.

(Aqueixa conversa familiar ha refredat notablement la temperatura: lo termómetro salta als 35 graus).

ESCENA 4.^a

'N Paco entra al domicili conjugal... (Ja son casats, se suposa). Contempla á sa muller y 's fá las reflexions següents:

—Tinch quinze mil duros més de lo que 'm creya, empró tinch una dona hermosa. ¡Quin cabell!

(La núvia 's treu 'l monyo postís.)

—¡Malament! prossegueix 'l núvi... Bé, pro 'ls cabells no fan la felicitat. Totas las donas 'n portan de postissos...

(La núvia 's treu una considerable cantitat de cotó)

¡Quina ganyota que ha fet 'n Paco!... 28 graus al termómetro.

ESCENA 5.^a

Contan un any de matrimoni.

Ella.—Paquito meu; las Fernández donan un ball d' etiqueta demá.

Ell.—No hi podém anar, titoneta. ¡Y després! 'M carrega tanta cursileria!

Ella.—Es un compromís; m' hi has d' acompanyar; es deber tèn.

Ell.—¡A mi si que 'm donan poch cuydado aquets debèrs!

(Lo termómetro está als 14 graus).

ESCENA 6.^a

Han passat cinch anys.

La dida está bressolant un márrech que llensa uns espinguets que aixordan. Una nena molt entremaliada romp una tassa de porcelana al volguer recullir 'l seu *bebé* de demunt de la consola. Un borde-gasset de tres anys ab poch mes que cala foch al portier ab mistos de cuyna.

—¡Malehida siga la canalla! crida 'n Paco estirantse 'ls cabells, ¡'M farán tornar boig!

—Sembla que no 'ls estimis als teus fills... diu la mare ofesa per la maledicció.

—Si, dona, que 'ls estimo; pro 'n tenim dos de massa.

—Donchs, mira; 'm sembla que aném pe 'ls quatre...

—¡Reyna Santíssima! ¿Ja hi torném á ser?

Lo termómetro baixa á zero. Cupido 's veu obligat á posarse abrich y bufanda.

ESCENA ÚLTIMA

Deu anys mes tart.

Ell.—Noya, no m' esperis pas á diná avuy.

Ella.—¿Ahont tens d' anar?

Ell.—Haig d' aná á ca 'n Martin ab quatre amichs pera tractar d' un negoci.

Ella.—D' un quant temps ensá noto que tots 'ls negocis 'ls tractas menjant á la fonda.

'N Paco no replica; mira lo rellotje y pensa:

—Ja son las tres y l' Amalia m' espera á las tres y mitja...

(Lo termómetro marca 12 graus sota zero. Desd' aquesta escena final 'l matrimoni entra á la seva Siberia).

PEPET DEL CABELL.

Manifest á las potencias extranjeras

Jo, en Riusech, l' abaix firmat,
jove aixurit y trempat
y ademés ab mo i talent. (1)
saig sapiguer que hi trobat
un maravillós invent,
que, en cas de guerra, ha de fé
un paper molt principal
y qual patent cediré
á la nació, que primé
vinga à oferirme un caudal.

L' hauria cedit ab gust
als boers, ja fa uns quants mesos,
mes no hi volgut, ni era just,
per la por de que 'l disgust...
¡sublevés als meus inglesos!

Y per altra part, tampoch
al inglés l' hi volgut dar,
perque víctima d' eils soch
y si be no 'ls vull fer soch,
tampoch los vull ajudar.

Mon invent es tan terrible,
que jo crech que 'l poble ó rey
que l' adopti, sens remey
s' ha de tornar invencible
y a tot' hom farà la lley.

La pólvora y dinamita
no valen ré!... 'S necessita
un explossiu molt milló.
¡Lo meu deixa de recó

(1) Llegeixis «gana».

la melinita y lydita!

Per mostra sols, los diré
que l' altre día, no sé
que dimontri va passar,
que l' explossiu .. va explotar
y 'ls piats de l' escudellé
y cadiras mitj trencadas
y ollas ab furia llensadas,
tot va fer en mon cap, blanch,
(apart de tres bofetadas
que 'm van fer bullir la sanch).

Puig han de saber vostés
que 'l meu invent, ademés
de fer la explossió oportuna,
té unas mans.. ¡que pesan més
de mitja arroba cada una!

Y vaja, ho diré ben clar,
l' explossiu qu' ha de causar
tant de mal, si no 's malogra,
no es pas altra que la sogra
que Deu m' ha volgut donar.

¡Sí, senyors!... La sogra impia
que 'm maltracta cada día
y fa mon suplici etern.

¡Ella, que 'l meu cel cambia
y 'l converteix en infern!

¡Ja ho veuen!... Sols una aixís
fa à un home tan infelís,
com ella á mí m' está fent,
si 's reunís en cinch ó sis
¡pot darse pitjor torment?

Y si fossin molts milés,
y formessin batallóns
ab armas y municions
¿no 'ls sembla que si aixó 's fes
may perdrian las accions?

Aixís, donchs, si aixó ho veyeu
potencias no us descuydeu,
puig son las horas molt críticas
¡compréme 'l dret y allistau
totas las mamás políticas!

Tota vegada que 's diu
qu' ans d' arribar al istiu
estarém al punt de dalt
y ab la guerra universal
no quedarà ningú viu,

jo desd' ara us ofereixo
ma sogra, perque coneixo
que un gran servey vos farà
¡sab de mossegá y lladrá
y per pòchs diners la deixol!

¡Aixó s'! com té molt punt
de generalia per munt
se li haurá de doná un grau.
¡Ja ho sabén, doneu'hi algú
y á la fi... 'm deixarà en pau!

Ab la ventatja també
—si 's quedà en lo camp d' honor—
que no sols no 'm queixaré...
¡si no qu' encara daré
molts gracias pe' i favor!

M. RIUSECH.

Tal faràs, tal trobaràs

La Ciseta y en Ramón
quinze anys fa que van casarse,
ell treballa de manyà,
ella á estonas cus y planxa,
Los estalvis que n' han fet
se 'ls ha emportat la maynada,
que cinch fills los doná Deu,
y ja al cel n' hi tenen quatre:
sols los resta 'l més petit
que set anys ne conia ara;
bellugós y ajogassat
res á son magí s' escapa;
si 'l pare lo té volgut,
més y més li té sa mare,
y li té mes que tots dos
lo pobre avi qu' es á casa.
Lo vell pare d' en Ramón
ne té ja prop de setanta;
ningú 'l vol á treballar
que 'ls amos de vells se 'n cansan.
L' hivern ha sigut cruel,

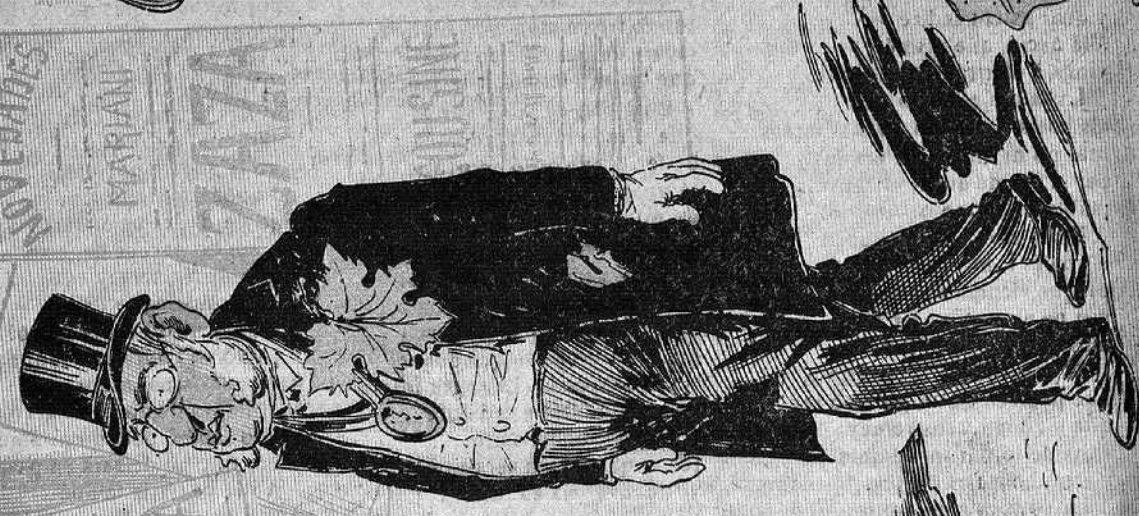
s' han conseguit las glassadas
y l' avi arraulit de fret
s' es ajocat en son catre.
Lo meji l' ha visitat
y ha dit que la cosa es llarga;
la Ciseta y en Ramón
s' han mirat sense parlar-se.
Los deutes los hi fan por,
la miseria los espanta,
han pensat en l' Hospital
y alí hi portarán son pare:
son fill mateix li durá
per no di als vehins paraula.
Tan bon punt lo día naix,
al vell malalt ja ho entaulan,
l' avi gira 'ls ulls al cel
y plorant deix liit y casa.
Deis que passen pe 'l carrer
¡qué farrenyas son las caras!
¡o sol quin color més trist!
¡qu' estret lo cor del vell pare!...
En Ramón li dona 'l bras

qu' es prou llarga la distancia;
quan son vora al Hospital
los precisa d' aturarse,
lo vell ha de descansar
que 'l respir l' ofech li tapa.
Cantó de Sant Agustí
tots dos han fet la parada:
l' avi aixugant la suor
ne mormola eixas paraulas:
—Ay, fill meu, aquí mateix
devora eixa iglesia santa,
duhentlo també al Hospital
vaig fer descansá al meu pare.—
En Ramón, al senti' aixó
s' ha tornat blanch com lo marbre.
—Vos al vostre hi vareu dur
¡y jo á vos també hi portava!
¡y soch pobre y tinch un fill!...
Pare, ¡tornémse'm á casa!

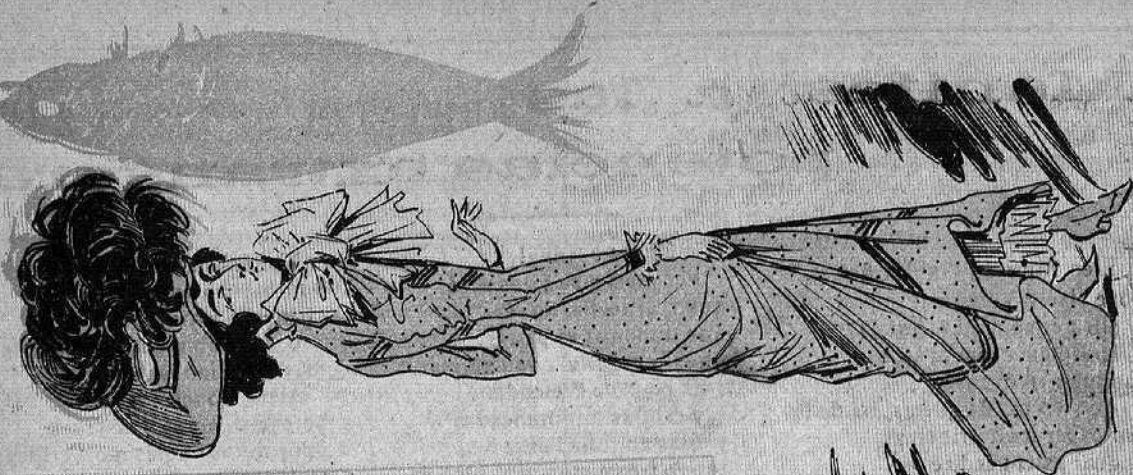
J. S.

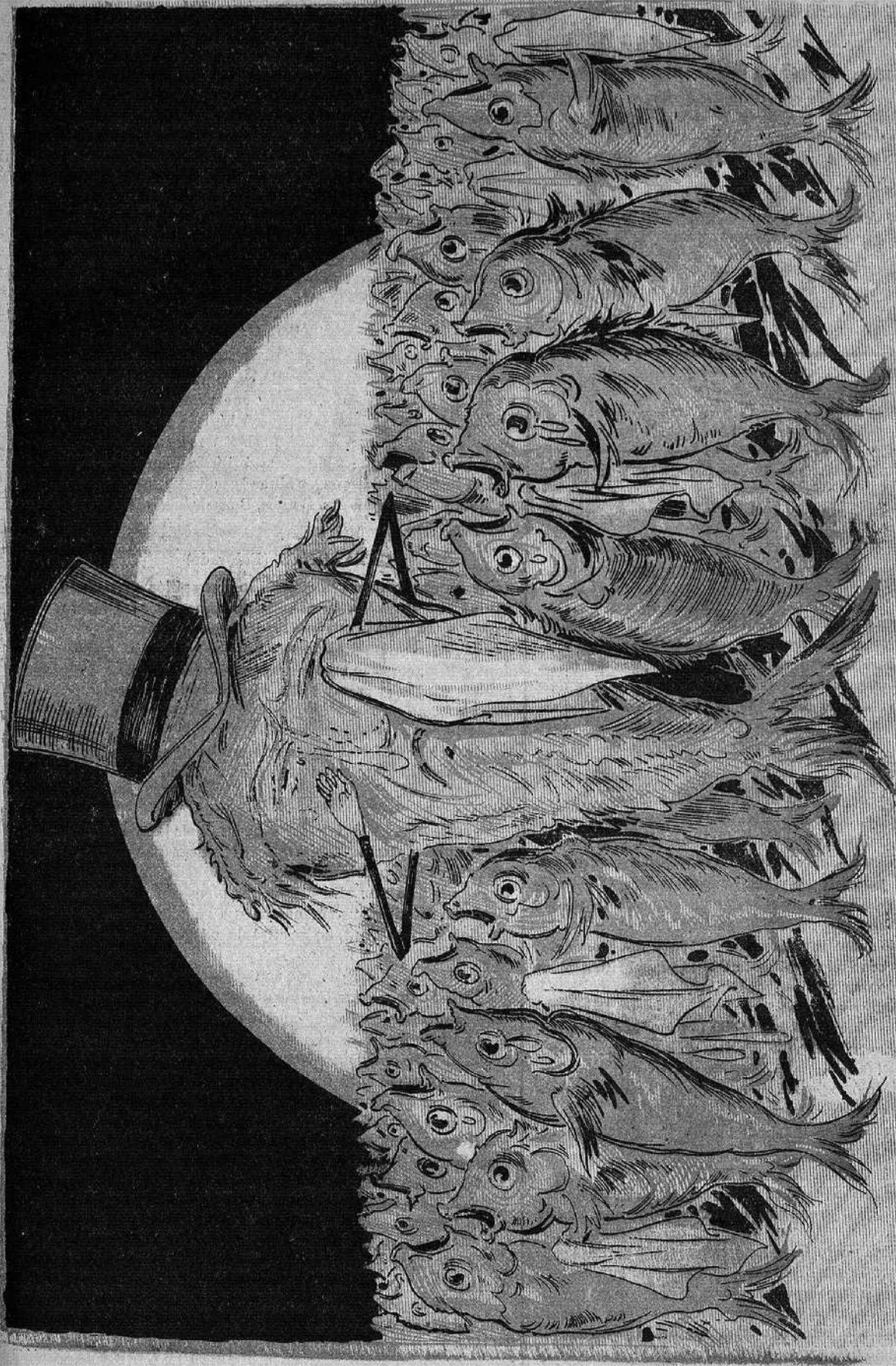
Es bon pop donya Ramona;
molt de bon Pan Cigany
y ab el fill que tenen

No sols el mar cria burros,
perquè 'ns s'heun que ni 's mulla:
apòt sortir un burro mes burro
qu' aquet BURRO de La Fútila?

Si vols peix que t' aconsoli
arreplega aquesta paya
qu' es un peix que 's porta l' oli.
Tot l' any menjarás Felaya!

—May mes no 'ns guardará la mar salada
ni l' escata 'ns daurará la llum del sol;
¡Plorém, peixos, plorém! qu' es arribada
l' hora de morir fregits com un bunyoli!

Bibliografia

De la cada dia mes important publicació setmanal *L'Atlàntida*, hem rebut las següents obras darrerament publicadas en son folletí:

¡No 's pot dir! comedia en tres actes y en prosa estrenada ab éxit en lo teatro Principal la nit del 24 Octubre últim,

Un beneyt del cabàs, juguet cómic en un acte original y en vers de D. Manel Ribot Serra, estrenada ab extraordinari éxit en lo teatro Romea.

Remerciém l' atenció qu' hem merescut á nostre apreciat colega.

Per indisposició del director Sr. Nicolau, la inauguració dels grans concerts que deuen donarse en la present temporada de Quaresma, tingué que aplassarse pera avuy, en que s' executarán ademés de las dugas primeras sinfonias de Beethoven, la gran escena de la Consagració del Parsifal.

ROMEA

Cendras d' amor, es lo titol del quadro dramátich de D. Ignasi Iglesias estrenat dilluns passat en la funció á benefici del primer actor y director Don Enrich Borrás.

Dita obreta, ab tot y ser fonament sentida, com que no es tan ben pensada, careix de la forsa suggestiva, porque li falta la forsa del convenciment. Lo dolor d' aquell pare es veritable, pero 'l misteri d' aquell dolor (que no te rés de misteriós) hauria fet efecte si tingués més causa.

La execusió signé inmillorable per part del beneficiat (qui féu un benefici lluhidíssim), secundat brillantment per la Sra. Monner y lo senyor Guitar.

L' autor signé ovacionat.

Pera dilluns vinent, está anunciat lo benefici de la aplaudida primera actriu D.ª Adelina Sala ab *Lo Nuvi*, lo monolech *May mes!* (estreno) original de nostre estimat company de Redacció *Pepet del Carril* y 'l popular saynete de 'n Vilanova. *¡Qui... compra maduixa!*

Atesas las simpatias de la beneficiada li augurém un benefici brillantíssim.

NOVETATS

Diumenje passat debutá la nova companyia de declamació italiana á qual frente hi figura la celebrada artista Sra. Mariani.

Hi havia gran curiositat pera admirar las qualitats dels nous artistas y de pas observar si ellas eran superiors ó interiors á las de la companyia que l' ha precedit.

Ab las tres obras fins avuy representadas *Dora*, *Il mondo della noie*, *Fernanda*, hem pogut observar que hi hem guanyat ab la adquisició dels artistas Sra. Pirovano y Srs. Masi y

Chiantoni, que han vingut á sustituir á la Sra. Campi y Srs. Ferrero y De Antoni.

En quant al Sr. Paladini que era un dels primers actors de la companyia, per are ab los actors que hem vist treballar no hem pogut compendre quen hi hagués cap que pogués sustituhir, per lo que si en lo successiu resulta aixis mateix, será molt sensible per la Sra. Mariani.

En las obras mencionadas, hem observat una irreproachable direcció, lo que honra molt al Sr. Pietriboni. Pera ahir estava anunciat l' estreno de *Parigina*, obra de Bacque, y pera avuy *Felicitá Coniugale* de Valabregue (que 'ls maliciosos han cregut veurehi la obra *La Suripanta*, que segons un famós procés, deu senyalar-se com á original).

Sembla que la nova direcció de la companyia, espera son resultat ab la varietat en lo cartell.

Celebrariam que ho logrés.

TIVOLI

Dissapte passat inaugurá la temporada de Quaresma la companyia de sarsuela del Sr. Bérge y per are lo resultat ha sigut del tot satisfactori, puig encar que s' ha observat que als mes dels artistas los anys 'ls hi han fet una mala passada, demostran possehir qualitats recomenables que sens dupte farán que 's logri una brillant temporada.

Han lograt aplausos en las obras executadas, las Sras. Roca, Sola y Naya, y los Srs. Bérge, Bueso, Guerra, Subirá y Banquells.

CATALUNYA (Eldorado)

Ha cridat novament la atenció lo maraviós espectacle titulat *Le ballet volant* de manera que aquest elegant teatro ha vist altra vegada extraordinaria concurrència.

Si bé *le troupe* que executa *Le ballet volant* no hi ha fet nous estudis y per lo tant lo presenta ab las mateixas evolucionés que l' any passat, s' ha vist clarament que hi ha mes perfecció en lo conjunt per lo que la ilusió de ser *ninfas voladoras* es completa.

Com hem manifestat, aquet número ha sigut la pedra filosofal pera la taquilla, de lo que 'ns alegrém.

GRAN-VIA

Notable éxit ha obtingut la comedia dels jermans Alvarez Quintero, titulada, *El patio*, puig encar que de trama senzilla, ja que podria desenvoluparse ab sols un acte, está carregada dita comedia de escenas plenas de realitat, los tipos son dibuixats de ma mestra, y si bé n' hi ha algún de un xich caricaturisat, no resulta de exageracions grollesas.

En *El patio*, ademés de que son diálech es elegant y del tot literari, de manera que 'ns atrevim á assegurar que es la obra més ben cuidada y pulida que han fet dits ja celebres autors, hi ha en ella la seva nota sentimental que acaba de arrodonir la per complet.

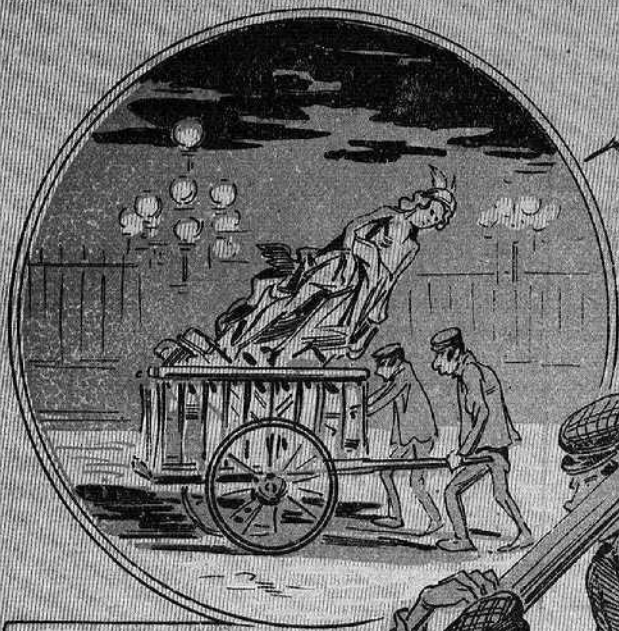
En la execució se hi distingeix la Sra. Garcia, atrevintnos á assegurar que duptém hi hagi altra característica que tregui més partit de son personatge. Als demés artistas, lo género de la fina comedia los vé un xich gran; ab tot, se hi distingeixen y senten aplausos.

La Empresa d' aquet teatro deferenta á las atencions del publich, ha contractat per un reduhit número de funcions á la *Bella Monterde*, coneguda per la rival de la Otero, la que 's distingeix, tant per sa elegancia y hermosura, com per l' art y *chic* que demostra possehir en los ballables que executa.

Ademés ha contractat á la tiple Sra. González-Díaz, la que debutará, demá divendres, ab *El duo de la Africana*.

UN CÓMIC RETIRAT.

LA TOMASA
LLADRES AL "PARQUE"

Els lladregots, si això dura
robarán fins l'escultura.

Van endur-se 'n fa pocs dies
molts fanals y canyerias.

Y aquets flavios mentrestant
continuan... vigilant.

Litografia Barcelonesa

**S. Ramon, 6
BARCELONA**

Alli... alli soch

Quan surt lo sol al mati
y desperta 'l rossinyol...
no 'm busqueu per la pineda
que no hi soch, no hi soch.

No 'm busqueu quan al' hivern
plou y neva, ó be fa sol,
si no son las nou tocadás
que no hi soch... no hi soch.

Ni 'm busqueu pas al istiu
vora el mar, ni dins del bosch;
no 'm busquen fins á las doze
que no hi soch, no hi soch,

Quan á las vuyt al taller
esmorzan, prenent lo sol,
no 'm busqueu á la rodona
que no hi soch no hi soch.

No 'm busqueu en mij de donas
que no faig com el dijous,
ni al costat, ni de cap modo,
que no hi soch no hi soch.

No 'm busqueu á fora casa
que 'ls llensois m' agradan molt;
si voleu trobar-me sempre
soch al llit... allí sols soch.

E. MOYA

Campanadas

Tenim lo disgust de participar als nostres llegidors, qui ha sigut denunciad lo número 600 de La TOMASA, posat á la venda 'l dijous de la última setmana.

Lo conegut y reputat fabricant de xocolata D. Jaume Boix obsequia á sos favoreixedors ab una colecció de 49 cromos representant los tipos de donas de las 49 provincias de Espanya ananthi ademés inclosos los respectius escuts.

Es una colecció sumament curiosa y que creyén cridarà poderosament la atenció dels coleccionistas. Felicitém á dit industrial per lo bon acort que ha tingut y el mateix temps per l' important sacrifici que tal obsequi representa.

Afició á la lectura:

En la presó del *Evêche*, de Ginebra, lo regicida Luccheni, assesi de la emperatriu d' Austria, va agredir al director del establiment ab una clau, perque no li consentia la lectura de mes d' un llibre per setmana.

Que li dongui á llegir las obras de certs modernistas, y quan als vuyt dias no hagi perdut l' afició, que 'm penjin.

Un acaudalat comerciant d' Alaska (Russia), ha donat tres millóns de rubles pera la creació d' una Universitat destinada á las donas.

De moment sols existirán en lo projectat centre docent la facultat de Medicina y las cátedras de Matemáticas y Ciencias Naturals.

¡Bravo pe 'l rumbós comerciant, pero temém que las aygüeras y coves de roba bruta en resultarán perjudicat !

Segona Babel:

Llegim que á Johannesburg (Transwaal), los criats, son cafres; las bugaderas, mulatas; los carnicers, húngaros; los forners, inglesos; los sabaters, alemanys; los venedors d' hortalissa, indians; los carboners, xinos; los droguers, rusos, y 'ls licoristas, americans.

¡Qualsevol se fá entendre en la ciutat esmentada!

Util als ebanistas y bastoners.

Pera lograr una imitació del ébano, s' agafa una fusta de fibra forta y apretada com lá del faig y 's pinta ab una solució hidro-alcohólica de cânfora, donantseli des égüida una segona capa ab una solució acuosa de sulfat de ferro y tanino, que produheix un bonich tó negre.

Un cop sech lo pintat, se frega ab un raspall de pel dur y pols fi de carbó, alternant dita operació ab la de fregar la fusta ab una franela empapada ab oli de llina sa y essen cia de trementina.

Repetidas aquestas operacions tres ó quatre vegadas adquireix la fusta escullida un magnífich color negre y permanent, que 's confón ab lo del ébano.

Un periódich burgalés, va publicar fa alguns dias un article contra los balls de máscaras, celebrats en una societat de recreo, á la qual perteneixían gran número de militars.

Aquets, rabiosos pe 'ls atachs del periódich, anaren á la Redacció y trencaren tot lo material d' impremta.

Luég se dirigiren al Convent de Carmelitas, y 'ls obligaren á ballar un galop ab acompanyament de clatelladas.

No pot alabarse la conducta dels guerreros, per mes qu' ab ella haurán aprés los altres de no ficarse allá ahont no 'ls demanan.

Un empleat del Arxiu del Sena (Paris), ha trobat lo testament de Ninon de Lenclos, la dona que posseïa 'l secret de semblar encare una pollita, quan ja havia traspassat los seus seixanta anys.

Varias *jamónas* s'han dirigit a dit empleat, demanantli si en lo testament se consignava la recepta usada per la célebre Ninon.

✱

En lo teatro Principe de Gales, de Londres, s'ha estrenat un arreglo del drama de Zorrilla, *Don Juan Tenorio*.

La obra no ha tingut èxit.

Pero, si val a dir la veritat, fou degut lo fracàs a que 'ls actors inglesos no tenen lo temperament que 's necessita pera representar semblant obra.

Com en Chamberlain, no 'l té per cantar *peteneras*.

Gracias que canti la palinodia.

✱

Le Matin, ha donat compte de que a Paris existeix una agencia pera la venda de títuls nobiliaris d'Espanya.

Entre aquesta agencia y la que a Mataró té establerta 'l pare Arbussí al propi objecte, qui no pretengui ser noble, serà que li queda encare un res o de vergonya.

✱

Dijous passat fou detingut un subjecte que 'l dinou de Febrer últim, fou llicenciat del penal de Saragossa.

Va capturársel ab motiu d'haver robat un parell de vestits de senyor.

¡Pobret! ¡Potser s'havia comés la ingratitude de deixarlo sortir del penal ab la robeta de sobre!

✱

A Burgos s'exhibeix una criatura que té dos caras. S'assegura qu'es un regenerador disfressat.

✱

Lo Sr. España y Lledó, va presentar a las Corts una exposició dels mestres de la escola d'Orviya, demanant que se 'ls pagui.

¡Hi há peticions que no 's comprenen!

¡Qué no ho saben que la seva carrera es un privilegi per morir-se de gana?

✱

Convenient als que crien canaris.

Sabut es que 'ls canaris sofreixen una enfermetat, qu'ocasiona la pèrdua del brill y de la hermosa coloració de son plumatge, sent causa així mateix d'una debilitat que 'ls impossibilita, ó poch menos, de tenir-se drets.

Lo seu cant es fosc y enrogallat, acabant per perdrel completament.

Per curarlos aquesta enfermetat, deu donarse als canaris, tots los matins, una mica de pá blanch untat ab mel.

Primerament refusan aquets animallets aqueixa classe de menjar, pero prompte s'hi acostuman y acaban per desitjarlo, lo qual los torna lo brill de son plumatge, 'ls reforsa y emprenen altra volta sos cants interromputs.

Histórica

Lo Marqués de Bievre, al veure que dos cuyners anavan a trompadas 's va parà dihent:

— Qu' es aixó que feu?

— Rés mi senyó — digue un quadrantse — es una bateria de cuyna en moviment.

E.

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

EMBOLICAQUEFAFORT, a l'hora de tirar l'aygua al seu molí; Nos fiheu dels catalanistas, perque, com Odon que 'm dich, us juro que son reaccionaris.

Odon de Buen.

E-PARRAGUERA, a l'hora de tornar la pilota; No 'n som de reaccionaris, y si dupteu de ma paraula, pregunteuho a n' en Pi y Margall.

No us lo creguen a l'Odon.

Marsal.

BARRA, a l'hora del negoci: Se venen a bon preu títuls nobiliaris y 's concedeixen privilegis de tota mena (pagant) hasta pera llegir llibres prohibits. ¡Visca la llana!

Un escarbat.

HISENDA, a l'hora de daurar la pildora: ¡Oh, 'l lliure cultiu del tabaco! ¡Seria un gran benefici pels agricultors espanyols! ¡Quina delicia 'l fumar lo tabaco cultivat a casa! ¡Pero qui es que s'atreveix a indisposarse ab l'Arrendataria?

Vilaverda.

ROMANSOS, a l'hora de rentar la cara ab un drap brut: Digueu a n' en Russinyol qu' al socorre ell y sos companys als damnificats per aquell incendi, han demostrat qu'ells y nosaltres tots som uns.

Camasso.

FOMENT, a l'hora de per una orella 'm entra y per l'altra 'm surt: Contesteu a n' en Camasso, qu' es lo nostre lema, fer bé sense mirar a qui, y que 'l nostre lema no hem deixat may de cumplirlo. Procu eu que d'aixó se n' enteri en Gil Pela, puig según tinch entés es molt flach de memoria.

Russinyol.

Se ven en bonas condicions un

MOTOR A GAS

DE UN CABALL DE FORSA, sistema Escuder. Está en inmillorable estat; pot veurers funcionar en la Litografia de Ramón Estany, Sant Ramón, 6.—Barcelona.

LITOGRAFÍA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, SANT RAMON. 6—BARCELONA

Avants - Durant - y-Després de
la Quaresma

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9—Poble català.

1 6 3 3 8 3 5 6— » »

1 6 3 3 8 3 6— » »

1 6 3 8 7 6— » »

4 5 6 7 6— » »

4 2 3 6— » »

4 2 3— » »

1 6—Nota musical.

9—Consonant.

1 8—Vegetal.

1 6 3—Poble català.

4 2 7 6— » »

9 2 3 8 4— » »

1 8 3 3 6 7— » »

1 2 7 4 8 4 6— » »

1 2 7 4 6 7 8 4— » »

1 2 3 3 8 1 8 4 6— » »

4 6 9 4 2 3 4 6— » »

4 2 3 3 6 9 6—Poble català.

9 6 7 8 3 6— » »

1 3 3 8 8— » »

6 6 4 2— » »

2 9 8— » »

3 8—Nota musical.

5—Vocal.

8 9—Pessa catalana.

9 2 6—Poble català.

1 2 3 7— » »

1 2 3 4 6— » »

3 6 4 8 3 6— » »

4 2 3 4 8 3 6— » »

1 6 4 6 8 8 9 6— » »

4 8 3 8 5 4 2 8 5— » »

4 2 3 8 8 7 4 6— » »

1 2 3 4 8 8 6— » »

9 2 3 2 7 6— » »

4 6 3 4 8— » »

2 3 3 5— » »

9 2 8— » »

9 5—Vegetal.

1—Consonant.

4 8—Beguda.

9 8 4— » »

4 6 9 2—Poble català.

4 2 3 3 8— » »

1 2 3 4 5 6— » »

4 2 3 3 8 7 4— » »

1 2 7 2 9 8 4— » »

1 6 3 8 6 7— » »

2 3 3 5 4— » »

8 9 8 3— » »

4 5 6—Parentiu.

1 5—Casi tot ne té.

7—Consonant.

JOAN ROCAVENT.

SOLUCIONS

A LO INTERPRETAT EN LO NÚMERO 600

Muda sa—Pau, peu.

Tarjeta—Medicaria—Domingo, Ramiro, Bernabé, Mus, Paulina, Pla, Camila, Vich, Albi, Mollet.

Tarjeta—A la vora del mar.

Logogrifo numérich—Botarell.

Geroglífich comprimit—Qui té mal hi busca remey.

LA TOMASA

PERIÓDIC DE TIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre. . . 1'50 pessetas

Cuba y Puerto Rico, » . . 2'50 »

Extranjer, » . . 2'50 »

Numero corrent . . . 0'10 »

Tota reclamació podrà dirigir-se a la Redacció y Administració de dit periódich,

— 6, SANT RAMON, 6 —